

X-ings frågebatteri inför valet 2022

Inledning

Nedan följer en sammanställning av frågor som vi inom Hela Sverige ska leva X-ing Gävleborg har sammanställt baserat på input från våra medlemmar. Vi ber er att svara så konkret som möjligt på frågorna och returnera dem till oss senast 30 juni. Om ni inte sitter i en ledande ställning nu, så tänk vad ni skulle vilja göra efter valet om ni får en maktposition.

Svaren kommer vi att sammanställa kommunvis per fråga per parti. Inga företrädares namn kommer att anges om ni inte uttryckligen önskar så.

I frågorna finns ibland följande förkortningar (K) = kommunnivå, (R) = regionnivå, (N) = nationell nivå

Tack för att ni tar er tid att svara på våra frågor

Svaren ber vi att ni mailar till mats.leivig@helasverige.se

1. Boende / byggande

1. Kostnader för bl a avstyckning och V/A (vatten o avlopp)

Vad kan ni göra för att sänka kostnaderna för avstyckning av mark respektive V/A anslutningar? Dessa kostnader försvårar idag möjligheten att etablera nya boenden.

2. Strandskyddet

Den statliga utredningen om lättnader i strandskyddet för att bl a kunna bygga strandnära på landsbygden blev ett slag i luften. Hur avser ni att arbeta vidare med den frågan? (K) (N)

3. Finansiering

Det är mycket svårt att få lån för att bygga på landsbygden idag. Vad kan ni göra för att underlätta?

4. Flyttkedjor

Olika typer av bostäder för att skapa möjligheter till flyttkedjor (hyresrätter, servicehem mm). Ägardirektiv från kommuner till kommunägda bostadsbolag: bygg på landsbygden! Äldre vill inte flytta in till tätorten, de vill bo kvar i byn.

Möjligheten för äldre att kunna sälja sin fastighet och få ett annat boende på orten är betydelsefull.

Hur avser ni att underlätta detta? Ägardirektiv gentemot kommunala fastighetsbolag? (K)

Efterfrågan på lägenhetsboenden överstiger tillgången i många landsbygder. Äldre personer, som önskar bo kvar i den egna bygden, tvingas ofrivilligt att bo kvar på sin fastighet eftersom bekvämare alternativ i lägenhet saknas. Att som äldre kunna bo kvar i hembygden ger en känsla av trygghet och ett sådant boende kan kombineras med olika typer av servicefunktioner.

2. Transport / Infrastruktur / Bredband

1. Kollektivtrafik (fråga (K) och (R))

På många håll är den enda busstrafik som finns skolbussarna. Det betyder att det går 2 bussturer per dag i vardera riktningen. Ingen på helger och ingen på sommaren. Hur ska man klara sig utan bil då?

Liberalerna vill utöka möjligheterna till så kallad anropsstyrd trafik där det är glest mellanbussturer. Anropsstyrda turer är som vanliga turer med den skillnaden att de bara körs om någon beställt en resa i förväg, och de körs i mindre fordon istället för buss. Vi ser gärna att lokala taxiföretag får köra den anropsstyrda kollektivtrafiken.

2. Vägnätet (R) och (N) Vägverket (påverkan från (K))

Enligt en transportorganisation håller vägnätet i Gävleborgs län lägst standard i Sverige. Vad avser ni att göra i samarbete med Trafikverket för att förbättra detta på dessa tungt belastade vägar (E4 och rv 83)? (R)

Att Gävleborg har idag de sämsta vägarna i landet är ingen nyhet, titta t ex bara på 53:an 83:an och E4:an. Gävleborg är ett län med stor genomfartstrafik så satsningar här är enligt

Liberalerna absolut nödvändigt för att transporter ska fungera mellan norra och södra delen av Sverige. Vi vill satsa på att E4 från Gävle till Hälsingland ska buggas ut till att bli fyrfilig.

De olika transportsystemen i Gävleborg måste klara av att möta både dagens och morgondagens behov. Region Gävleborg måste verka för att stärka infrastrukturen och säkerställa att det är både snabbt och enkelt att genomföra transporter på väg och järnväg. En god infrastruktur är en förutsättning för såväl den regionala utvecklingen och näringslivet både vad gäller frakt av gods och arbetspendling. Standardhöjande åtgärder ska alltid prioriteras framför hastighetssänkningar på länets vägar, därför vill vi införa nolltolerans mot hastighetssänkningar. En väl utbyggd infrastruktur som skapar förutsättningar för tillförlitlig transporter stärker regionens konkurrenskraft och bidrar till att fler företag väljer att etablera sig i Gävleborg vilket stärker regionens attraktionskraft.

3. Bredband

Regeringen har tagit fram en bredbandsstrategi - för ett helt uppkopplat Sverige 2025. Hur tänker du/ditt parti verka för att målen i denna strategi ska uppnås?

Utbyggnadstakten för bredband bromsas av olika typer av inlåsnings effekter: operatörers vägran att dra fram fiber åt andra operatörer, operatörer som lämnar intresseanmälan för områden utan att driftsätta, vilket försvårar för andra operatörer att erbjuda fiber i samma område liksom för fiberföreningar att med stöd erbjuda fiber i området mm. Vilka åtgärder anser du behövs för att minska olika typer av inlåsnings effekter för att därigenom snabba på utbyggnadstakten?

Hur kan ett snabbt och stabilt bredband tillhandahållas för boende utanför sammanhållen bebyggelse?

3. Service

1. Kommunal service

Vid upphandling enligt LOU är det viktigt att kunna styra upphandlingen mot att lokala producenter av varor och tjänster ges företräde för att stärka lokalt företagande. Hur avser ni att agera för att anpassa lagstiftningen? (K) (R)

Liberalerna anser att det ofta är bra att dela upp upphandlingarna i mindre delar. På så vis ökar våra lokala företags möjligheter att delta i och kunna vinna de upphandlingar de deltar i.

- Skolor
- Hur skapar vi en "jämlig skola" när man inte inkluderar restiden i barnens skoldag? Stora avstånd medför långa restider som påverkar våra barn negativt ur flera aspekter (både fysiskt och psykiskt).
- Hur löser vi integrationsproblemen i skolan?
- Hur fördelar man skolans resurser (behöriga/legitimerade lärare) mest resurseffektivt? Är det rimligt att låta lärarna utföra till exempel tung dokumentation i stället för att fokusera på att lära ut?
- För elevglesa skolor (skolor i glesbygd) är stora skollokaler inte sällan anledningen till höga kostnader. Hur kan möjligheter skapas för att underlätta för kommunerna att dessa lokaler kan anpassas utan att behöva stänga eller flytta skolor?
- Att ha möjligheten att använda skolans lokaler till annan verksamhet under de delar av dygnet då de inte behövs för undervisning skulle gynna landsbygden stort. Idag finns

lagstiftning som hindrar det. Till exempel skolsköterskan skulle kunna ta enklare prover även på allmänheten, skolbiblioteket kan öppnas upp för allmänheten, skolmatsalen servera mat till andra än skolbarn, lektionssalar kan fungera som möteslokaler för civilsamhällets alla organisationer. Vad gör ni inom detta område?

- Är det kommunernas oförmåga att ta ansvar för skolan som ger problem?
- Vad betyder mål och resultatstyrningen för ökade problem?
- Staten styr idag på många sätt den kommunala skolan genom lagar. Varför inte ta tillbaka ansvaret helt och förstatliga skolan igen? Vad skulle i så fall bli bättre eller sämre?
- När ska politiker börja tänka om att skolor och förskolor behövs på landsbygden (även de små)?
- Barn och åldringsomsorg
- "Distriktssköterskor" ex. vaccination på orten/hemma (R)

Liberalerna är positiva till möjligheten att kunna vaccineras sig på hemorten och i vissa fall när behovet finns också i hemmet.

Liberalerna vill att primärvården i Gävleborg fortsätter att bedrivas i egen regi tillika av privata aktörer vilket är en förutsättning för att skapa verklig valfrihet för patienterna. Patienterna ska ha möjlighet att välja den hälsocentral där denne känner sig trygg. Incitamenten för privata aktörer att etablera sig i Gävleborg ska förbättras då de privata aktörerna är en viktig faktor för att skapa en välutbyggd primärvård med hög kvalitet i Gävleborg. Både privata hälsocentraler och de som är drivna i egen regi har allmänspecialister och distriktsjuksköterskor på plats under hälsocentralernas öppettider.

- Återvinning

Hur kan kommunen förenkla för medborgarna på landsbygden att sortera och returnera sitt avfall så bra sorterat? Idag är det ganska långa avstånd till ÅVC.

2. Kommersiell service

Ett viktigt inslag i utveckling av landsbygden är att det inom rimliga avstånd finns livsmedel, drivmedel, laddstolpar, apotek, paketutlämning och att butiker utvecklas till servicepunkter. Vad avser ni att göra för att underlätta detta? (K) (R)

Liberalerna arbetar aktivt i Region Gävleborg med att med de så kallade 1.1 pengarna medfinansiera projekt som drivs av företagare på landsbygden, bland annat inom livsmedelsbranschen och till företag som verkar som servicepunkter på mindre orter. Dessa pengar möjliggör för företag på landsbygden att kunna utvecklas och bli kvar på orten och även kunna utöka sin personalstyrka.

PostNord fungerar ofta dåligt på landsbygden (exempel fr Utomskogen). Vad kan politiker göra för att förbättra?

4. Energi (El och bränsle)

1. Tillgänglighet

Vad görs för att säkerställa tillgång vid t ex krissituation?

2. Kostnad

Naturligtvis vill vi veta hur ni tänker kring bränslepriser inkl el, vindkraft men framförallt undrar man OM det gjorts konsekvensanalys för dessa höjda bränslepriser och hur det ser ut när det handlar om vindkraft.

3. Vindkraft - kommunens roll för att verka för bra parker

Hur kan detta göras bättre?

Bygdemedel – ett sätt att motivera. Vilken inställning har ni?

5. Trygghet

1. Krisberedskap

I fjol under krisberedskapsveckan var det inte en enda kommun i Gävleborg som hade ett ordentligt arrangemang för att lyfta frågan hos medborgarna. Det gjorde en lokal utvecklingsgrupp i Bollnäs kommun som tog ett eget initiativ. Hur kan det vara ett så lågt engagemang hos kommunerna för frågan? I dagens situation borde frågan vara högre upp på dagordningen. Vad görs?

2. Gatubelysning och cykelbanor

Avsaknad av belysning och icke fungerande ljuspunkter i olika utemiljöer (längs vägar, cykelleder, gångstråk, parker mm) bidrar till en känsla av otrygghet. Trafiksäkerheten sänks om gatubelysning

saknas. Krav på anpassning av belysning i samband med vägombyggnader medför stora kostnader för lokala vägföreningar.

Trafikriskerna är många och blir större utan belysning. Vad tänker ni göra åt det?

3. Skyddsrum i kommunen

Hur ser tillgången ut? Räcker den till?

4. Drivmedel

Hur arbetar ni för tillgång t ex vid kris – ställer ni krav på oljebolagen?

5. Polisen och annan räddningstjänst

Hur arbetar ni för en bättre tillgänglighet?

6. Rovdjur

Folk behöver bestämma över sin närmiljö där man ska verka och bo. När det gäller förekomsten av rovdjur och framför allt varg är det rimligt att kommunen får ta ett större ansvar i frågan och presentera en policy när det gäller toleransen. Hur tänker ni här?

6. De lokala gruppernas kontakt med kommunen

Samverkan mellan byarna och tätorten – vad gör ni för att förbättra?

Att man organiserade någon person på Kommunen som är kontaktperson för byarna. Tex att byn har en kontaktperson på Kommunen som har i sitt ansvar och uppgift att hålla kontakt med tex Byalaget. Komma på deras möten någon gång per år. Att vara en fast länk mellan kommunledningen och Byalaget. Se byns behov och vara med och förmedla och driva byns frågor i Kommunen.

Stärka/skapa kommunbygderåd. Vad görs? Frågan riktas till de kommunerna där de saknas.

7. Hållbarhet

1. Agenda 2030 – prioriteringar

Hur stärks frågan på de olika nivåerna för att komma ut till medborgarna?

2. Små vattenkraftverk vs fiskvandringar (exempel Testeboån Ockelbo/Gävle).

Hur hanteras en sån fråga när motstridiga intressen står mot varandra?

8. Skogen

Bättre villkor för skogsnäringen. Vad görs för att förenkla/stärka skogsägarnas position?

9. Kultur/Idrott

Vad tänker ni göra för att få barn och unga att röra på sig mera? Frågan gäller även äldre.

Det förebyggande arbetet som kan åstadkommas via en god folkhälsa är viktigt för såväl att minska trycket på sjukvården som för invånarnas mående. Detta gäller både barn, ungdomar, medelålders och äldre.

Den socioekonomiska situationen i Gävleborg har utmaningar vilket också leder till utmaningar inom folkhälsan då dessa är nära förknippade med varandra. Ansvaret för sin egen hälsa ligger på den enskilde individen, regionens uppgift är dock att möjliggöra för att höja folkhälsan genom att bland annat verka för att höja utbildningsnivån och få fler att gå från ett utanförskap till ett arbete. Detta då en lägre sysselsättningsgrad också ofta är synonymt med en sämre folkhälsa. En dålig folkhälsa drabbar både samhället och individen i form av personligt lidande, sjukdom och samhällsekonomiska förluster.

Liberalerna driver på för att Regionen ska arbeta aktivt och proaktivt genom olika kanaler marknadsföra vikten av och fördelarna med att ta ansvar för sin egen hälsa genom hälsofrämjande insatser och en sund livsstil.

Idrotten har många viktiga funktioner i samhället. Den bidrar inte bara till en bättre folkhälsa och en fysiskt mer välmående befolkning, den skapar också samhällsnytta i form av minskad kriminalitet, högre deltagande i allmänna val samt högre utbildningsnivå. Många finner också en samhörighet och meningsfullhet inom idrottsrörelsen som sysselsätter allt ifrån gammal till ung. Människor i alla åldrar kan utöva någon form av sport och många engagerar sig ideellt i form av ledare eller liknande. Det är alltså också en arena där man umgås otvunget över generationsgränserna. Idrotten blir således en viktig del i samhället som varje vecka sysselsätter många individer.

Fysisk aktivitet är någonting som behöver öka i samhället, vi rör på oss mindre och mindre och äter allt sämre. Det är mycket oroväckande och leder till att livsstilssjukdomarna ökar. Idrotten bidrar med rörelse och goda och hälsosamma levnadsvanor och bidrar till både fysiskt och psykiskt välmående. Region Gävleborg ska verka för att alla, oavsett bakgrund och ekonomi, har möjlighet att idrotta och röra på sig.

10. Urbana normen

Hur hanterar ert parti den urbana normen? Frågan kan även appliceras på mindre orter där tätort/omgivande landsbygd kan kännas som vi/dom.

TACK!